

УКРАЇНА
ОДЕСЬКА ОБЛАСНА РАДА

Р І Ш Е Н Н Я

Про затвердження Регіональної програми поводження з токсичними відходами в Одеській області на 2008-2015 роки

Відповідно до пункту 16 частини 1 статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України від 14 вересня 2000 року № 1947-III «Про Загальнодержавну програму поводження з токсичними відходами на 2008-2015 роки» обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Регіональну програму поводження з токсичними відходами в Одеській області на 2008-2015 роки (далі – Програма), що додається.
2. Одеській обласній державній адміністрації, Державному управлінню охорони навколишнього природного середовища в Одеській області щорічно під час формування обласного бюджету Одеської області передбачати фінансування комплексу заходів Програми за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища.
3. Рекомендувати виконавчим комітетам сільських, селищних, міських рад та районним державним адміністраціям при складанні проектів відповідних місцевих бюджетів передбачати кошти на реалізацію заходів Програми.
4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію обласної ради з питань екології, природокористування, надзвичайних ситуацій і ліквідації їх наслідків.

Голова обласної ради

М.Л.Скорик

14 листопада 2008 року
№ 660-V

Додаток
до рішення обласної ради
від 14 листопада 2008 року
№ 660-V

РЕГІОНАЛЬНА ПРОГРАМА
ПОВОДЖЕННЯ З ТОКСИЧНИМИ ВІДХОДАМИ
В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ
на 2008-2015 роки

Одеса-2008

Зміст

1. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма.....	3
2. Визначення мети Програми.....	4
3. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування; строки та етапи виконання Програми.....	4
4. Перелік завдань і заходів програми та результативні показники.....	5
5. Напрями діяльності та заходи Програми.....	7
6. Координація та контроль за ходом виконання Програми.....	7
Додаток 1. Ресурсне забезпечення регіональної програми.....	9
Додаток 2. Напрями діяльності та заходи регіональної програми.....	10

1. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Регіональна програма поводження з токсичними відходами на 2008-2015 роки (далі – Програма) розроблена на виконання Закону України від 14 вересня 2000 року № 1947-III “Про Загальнодержавну програму поводження з токсичними відходами” .

Розроблення Програми зумовлено тим, що заходи Регіональної програми поводження з токсичними відходами на 2002-2005 роки, затвердженої рішенням обласної ради від 21.02.2002 р. № 420-XXIII, виконані не в повному обсязі через недостатнє фінансування та потребують подовження терміну їх дії.

Ефективне вирішення всього комплексу питань, пов'язаних з ліквідацією чи обмеженням негативного впливу токсичних відходів на довкілля та здоров'я людини, можливе на основі заходів, передбачених загальнодержавною програмою поводження з токсичними відходами, затвердженою Законом України від 14 вересня 2000 року.

Однією з найбільш гострих екологічних проблем області, які відносяться до категорії таких, що істотно впливають не тільки на соціально-економічний стан, але й на національну безпеку, є проблема утворення, зберігання, утилізації та знешкодження токсичних відходів.

Необхідність формування Програми зумовлюється значною потребою у наукових дослідженнях та капіталовкладеннях, тривалістю і технологічною складністю більшої частини заходів щодо поводження з токсичними відходами. Це передбачає взаємопов'язаність основних програмних дій, цільове управління міжгалузевими і територіальними заходами, контроль за ходом виконання завдань, залучення фінансових коштів з різних джерел, не заборонених законами.

Конкретні питання щодо екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, знешкодження, утилізації та видалення токсичних відходів мають бути поступово вирішені з введенням в дію положень Закону України “Про відходи” в частині, що передбачає норми, які регулюють особливості поводження з небезпечними відходами, а саме:

- забезпечення екологічної безпеки на всіх етапах поводження з токсичними відходами (утворення, збирання, перевезення, зберігання, обробка, утилізація, видалення);
- створення належних умов активізації діяльності у сфері поводження з токсичними відходами й очищення забруднених ними територій;
- притягнення до відповідальності за порушення норм і правил у сфері поводження з токсичними відходами;
- створення механізму стимулювання підприємств, що діють у сфері поводження з токсичними відходами, та зменшення обсягів їх утворення.

Розвиток нормативно-правової бази з питань поводження з токсичними відходами передусім має сприяти розв'язанню проблеми знешкодження

непридатних хімічних засобів захисту рослин з урахуванням специфіки поводження з ними.

2. Визначення мети Програми

Метою Програми є запобігання накопиченню токсичних відходів, їх утилізація та обмеження їх шкідливого впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я людини.

3. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування; строки та етапи виконання Програми

Програма ґрунтується на виявлених обсягах непридатних до використання хімічних засобів захисту рослин та обсягу коштів, які можуть бути спрямовані на її виконання.

Показники вартості здійснення комплексу заходів передбачені Програмою на перспективу до 2015 року через що розрахунки з деяких позицій мають орієнтовний характер.

Комплекс запланованих заходів дасть змогу забезпечити знешкодження, утилізацію чи безпечне видалення токсичних відходів за рахунок державного, обласного та місцевих бюджетів.

Орієнтовний обсяг бюджетного призначення спеціального фонду обласного бюджету – 5255,25 тис. гривень, державного бюджету – 23123,1 тис. гривень.

Комплекс запланованих заходів дасть змогу забезпечити знешкодження, утилізацію чи безпечне видалення більш як 1820 тонн токсичних відходів.

Найбільша частка витрат на реалізацію Програми припадає на заходи щодо знешкодження токсичних відходів - орієнтовно 80 відсотків.

Джерелами фінансування Програми є:

- Державний бюджет України (за рахунок Державного фонду охорони навколишнього природного середовища) - 77 відсотків;
- обласний бюджет - 17,5 відсотка, у тому числі обласний фонд охорони навколишнього природного середовища - 10 відсотків;
- районні та міські бюджети - 2,5 відсотка;
- інші джерела, не заборонені законом - 3 відсотки.

У період до 2015 року не очікується залучення значних обсягів приватного капіталу у сферу поводження з токсичними відходами, оскільки економічна привабливість здійснення заходів у цій сфері за прогнозами залишається досить низькою. Інвестиції із зовнішніх джерел фінансування у вигляді передачі "ноу-хау", надання грантів, технічної допомоги, прямих вкладень іноземного капіталу оцінюються у межах 1 відсотка від загального фінансування.

Кошти на виконання Програми розподілені за роками нерівномірно з урахуванням того, що у найближчі роки збільшення бюджетних надходжень буде недостатнім, внаслідок чого переважна частина витрат перенесена на 2011-2015 роки. При цьому не виключається необхідність оперативного реагування на певну екологічну ситуацію, спрямовану на пошуки додаткових кредитів, іноземної допомоги, а також на включення до загальних програм розвитку, модернізації, технічного переоснащення відповідних галузей виробництва заходів щодо запобігання утворенню токсичних відходів, підвищення рівня екологічної безпеки і зменшення шкідливого впливу токсичних відходів на здоров'я людини.

Етапи реалізації Програми передбачають:

1) етап реалізації середньострокових заходів (2008-2010 роки):

- утилізація і видалення непридатних хімічних засобів захисту рослин, зосереджених в неупорядкованих місцях;
- знешкодження частини найбільш небезпечних накопичень токсичних відходів;
- здійснення заходів щодо очищення територій, забруднених токсичними відходами.

2) етап реалізації довгострокових заходів (2011-2015 роки):

- знешкодження залишків небезпечних накопичень токсичних відходів;
- налагодження повного контролю за утворенням та поводженням з токсичними відходами;
- подальша розробка заходів із запобігання утворенню відходів;
- впровадження системи утилізації токсичних відходів;
- рекультивация забрудненої небезпечними відходами території.

4. Перелік завдань і заходів Програми та результативні показники

Програма передбачає розв'язання таких основних завдань, як визначення основних напрямів у сфері поводження з токсичними відходами як складової частини державної політики в галузі охорони довкілля, забезпечення екологічної безпеки, а також розроблення і здійснення програмних заходів щодо:

- послідовного скорочення обсягів накопичених токсичних відходів шляхом видалення, утилізації та знешкодження;
- обмеження утворення токсичних відходів шляхом реструктуризації виробництва (там, де це можливо), регенерації, впровадження маловідходних технологій та процесів замкнутого циклу;
- очищення територій, забруднених токсичними відходами.

Реалізація середньострокових заходів (2008-2010 роки) забезпечується шляхом:

- утилізації та видалення частини відходів (до 20 відсотків) з існуючих накопичувачів токсичних відходів I та II класу небезпеки;
- здійснення заходів щодо знешкодження та очищення найбільш небезпечних місць накопичення токсичних відходів;
- видалення небезпечних відходів та рекультивації забрудненої небезпечними відходами території, зокрема невідповідних звалищ (в обсягах, що визначатимуться економічними і технологічними можливостями);
- здійснення видалення та утилізації переважної частини непридатних хімічних засобів захисту рослин, зосереджених у сховищах централізованого зберігання.

Реалізація довгострокових заходів (2011-2015 роки) забезпечується шляхом:

- закінчення робіт з видалення та знешкодження непридатних хімічних засобів захисту рослин;
- постійного контролю за виконанням заходів щодо запобігання утворенню відходів на підприємствах та організаціях;
- застосування всієї послідовності заходів адміністративного впливу при проведенні перевірок у сфері поводження з відходами;
- створення спеціалізованого підприємства з утилізації та видалення токсичних відходів.

У зв'язку зі складним становищем економіки області та невизначеністю можливостей фінансово-економічного забезпечення програмних заходів необхідно застосовувати гнучкий механізм їх реалізації. За результатами виконання окремих завдань Програми можливе її щорічне коригування (як термінів, етапів, так і технічних напрямків їх реалізації). З появою фінансово-економічних можливостей виконуватимуться не передбачені Програмою заходи, що спрямовані в основному на утилізацію та знешкодження токсичних відходів та рекультивацію місць їх зберігання.

Для розв'язання поставлених Програмою завдань і виконання запланованих нею заходів передбачається певний порядок організації та управління реалізацією Програми, зокрема:

- щорічне подання пропозицій щодо фінансування заходів, передбачених Програмою, для врахування їх у проектах програм соціально-економічного розвитку Одеської області;
- визначення та погодження зі спеціально уповноваженими органами місцевого самоврядування та виконавчої влади обсягів фінансування програмних заходів;
- координація виконання програмних заходів;
- розгляд звітів щодо реалізації програмних заходів.

Організація реалізації Програми забезпечується шляхом укладання угод, договорів і надання доручень, в яких визначаються обсяги, зміст, терміни виконання робіт, порядок фінансування та звітування.

Основними екологічними і соціально-економічними результатами Програми мають бути:

- очищення територій від забруднення токсичними відходами;
- зменшення шкідливого впливу токсичних відходів на навколишнє природне середовище і здоров'я людини;
- поступова мінімізація виробництва токсичних відходів;
- виготовлення додаткової товарної продукції за рахунок утилізації токсичних відходів;
- скорочення площ земельних ділянок, відведених під сховища і звалища токсичних відходів;
- активізація процесу ліквідації наслідків діяльності військово-промислового комплексу у сфері поводження з відходами;
- створення додаткових робочих місць у сфері поводження з токсичними відходами.

5. Напрями діяльності та заходи Програми

Напрямами реалізації Програми є :

- складання і ведення реєстрів місць утворення, оброблення, утилізації та видалення токсичних відходів;
- розроблення базових технологій, проектних рішень та устаткування у сфері поводження з токсичними відходами;
- визначення заходів щодо знешкодження токсичних відходів у місцях їх дислокації;
- удосконалення та розширення інформаційної бази у сфері поводження з токсичними відходами.

6. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Відповідальність за виконання Програми несе Одеська обласна державна адміністрація.

Координація за ходом виконання Програми покладається на управління з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи обласної державної адміністрації, яке щорічно звітує перед Одеською обласною радою про результати виконання Програми.

Контроль за виконанням Програми здійснює Одеська обласна рада, в особі постійної комісії з питань екології, природокористування, надзвичайних ситуацій і ліквідації їх наслідків.

Ресурсне забезпечення регіональної програми

Обсяг коштів, які планується залучати на виконання Програми	Етапи виконання Програми								Усього витрат на виконання Програми, тис. грн.
	I			II					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
Обсяг ресурсів, усього у т.ч.	1515,0	4610,0	3940,0	4100,0	4135,0	4140,0	3800,0	3790,0	30030,0
Державний бюджет	1166,6	3549,7	3033,8	3157,0	3183,9	3187,8	2926,0	2918,3	23123,1
Обласний бюджет	265,1	806,8	689,5	717,5	723,6	724,5	665,0	663,3	5255,3
Районні, міські (міст обласного значення) бюджети	37,8	115,2	98,5	102,5	103,4	103,5	95,0	94,7	750,6
Інші джерела, не заборонені чинним законодавством України	45,5	138,3	118,2	123,0	124,1	124,2	114,0	113,7	901,0

Напрями діяльності та заходи регіональної програми

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування, тис. грн.	Очікуваний результат
1	2	3	4	5	6	7	8
	I. Поліпшення стану навколишнього природного середовища	1.1 Ліквідація нафтовміючих відходів і рекультивация ставка-накопичувача колишньої промивно-пропарювальної станції Одеса - Сортувальна Одеської залізниці	2009	Одеська залізниця (за згодою), управління з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи облдержадміністрації	Місцеві фонди охорони навколишнього природного середовища	500,0	Реабілітація території, забрудненої відходами нафтопродуктів
		1.2 Інвентаризація та ліквідація бітумних шлаків та нафтовідходів вздовж залізничної колії Одеської залізниці	2010	Одеська залізниця (за згодою)	Місцеві фонди охорони навколишнього природного середовища	750,0	Реабілітація території, забрудненої відходами нафтопродуктів
		1.3 Проведення заходів щодо забезпечення екологічно безпечного зберігання непридатних хімічних засобів захисту	2008 2009 2010 2011	Райдержадміністрації, міськвиконкоми	Державний фонд охорони навколишнього природного середовища,	200,0 200,0 200,0 200,0	Забезпечення екологічного безпечного зберігання непридатних до

1	2	3	4	5	6	7	8
		рослин в місцях складування (перезатарення, облаштування складів, перевезення і т.і.)			місцеві фонди навколишнього природного середовища		використання хімічних засобів захисту рослин
		1.4 Проведення заходів по знищенню непридатних хімічних засобів захисту рослин	2008-2015	Державне управління охорони навколишнього природного середовища в Одеській області, управління з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи облдержадміністрації	Державний фонд охорони навколишнього природного середовища, місцеві фонди охорони навколишнього природного середовища	В кожному випадку визна-чається окремо	Звільнення територій від непридатних хімічних засобів захисту рослин
		1.5.Реабілітація забрудненої території біля складів зберігання непридатних до використання хімічних засобів захисту рослин	2009-2015	Державне управління охорони навколишнього природного середовища в Одеській області, управління з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи облдержадміністрації, райдержадміністрації	Державний фонд охорони навколишнього природного середовища, місцеві фонди охорони навколишнього природного середовища	В кожному випадку визна-чається окремо	Відновлення хімічно забруднених земельних ділянок
		1.6.Міжнародне співробітництво у сфері поводження з непридатними до використання хімічними засобами захисту рослин	2008-2015	Державне управління охорони навколишнього природного середовища в Одеській області, Держсанепідслужба Одеської області (за	Державний фонд охорони навколишнього природного середовища, місцеві фонди	В кожному випадку визна-чається окремо	Отримання досвіду у сфері поводження з непридатними до використання хімічними

1	2	3	4	5	6	7	8
				згодою), Державна екологічна інспекція в Одеській області(за згодою), управління з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи облдержадміністрації	охорони навколишнього природного середовища,		засобами захисту рослин
	II. Науково-дослідницьке забезпечення у сфері поводження з токсичними відходами	2.1. Розробка концепції та механізму регіональної системи екологічного страхування у сфері поводження з токсичними відходами	2010	Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України (за згодою)	Обласний фонд охорони навколишнього природного середовища	48,0	Визначення механізму регіональної системи страхування у сфері поводження з токсичними відходами
		2.2. Проведення аналітичних досліджень безхазяйних відходів з метою виявлення ступеню їх токсичності	2010	Райдержадміністрації, міськвиконкоми	Місцеві фонди охорони навколишнього природного середовища	25,0	Визначення ступеня небезпеки безхазяйних відходів, їх впливу на навколишнє природне середовище
		2.3. Обґрунтування можливості екологічно безпечної утилізації мулового осаду станцій біологічного очищення стічних вод міста Одеси	2011	Райдержадміністрації, міськвиконкоми, науково-дослідні організації(за згодою), Міністерство економіки України, Міністерство охорони здоров'я України, Національна академія наук України	Місцеві фонди охорони навколишнього природного середовища	22,0	Отримання даних екологічно безпечної утилізації мулового осаду станцій біологічного очищення стічних вод

1	2	3	4	5	6	7	8
		2.4 Організація робіт з проведення наукових досліджень в галузі поводження з забороненими хімічними засобами захисту рослин	2010	Державне управління охорони навколишнього природного середовища в Одеській області, хімічні факультети вузів м.Одеси (за згодою)	Обласний фонд охорони навколишнього природного середовища	25,0	Отримання рекомендацій (правил) поводження з непридатними до використання хімічними засобами захисту рослин